

Wandelsporen Vroomshoop - Daarlerveen

Auteur: Marycke Naber

Kloosterresten Sibculo, Engbertsdijksvenen, Veenkanaal

Vanaf Vroomshoop loopt de route door het ontginningsgebied bij Vroomshoop, langs het Nieuwe Stroomkanaal en door het bos van Landal De Vlegge naar Sibculo, waar overblijfselen van het voormalige cisterciënzerklooster te zien zijn. Daarna langs het prachtige veengebied de Engbertsdijksvenen en langs het Veenkanaal via Westerhaar-Vriezenveensewijk naar station Daarlerveen. 40% onverhard.

Wandelsporen is gebaseerd op diverse wandelgidsen van Marycke Naber, zoals Wandelsporen rond Zwolle en wijde omgeving, het Geert Grootepad (uitverkocht, wel gepubliceerd op naberpaden.nl) en De mooiste landgoedwandelingen in Salland en de Achterhoek. Daarnaast op delen van het Twentse Kapelletjespad (ook te vinden op naberpaden.nl) en op wandelingen van station naar station die Marycke heeft georganiseerd voor de Wandelpool (wandelpool.nl).

Routebeschrijving

Start: station Vroomshoop. Afstand 19 km, bushaltes na 5, 9 en 15,5 km)

NB Neem vanaf het voorjaar muggenolie o.d. mee.

Raadpleeg de openingstijden van horeca en bezienswaardigheid en de dienstregeling van de bussen en de trein bij Daarlerveen!

- Loop vanaf het perron van het station LA over de spoorwegovergang, daarna RD, Stationslaan, aan het eind LA, Hoofdstraat.

Deze loopt langs het Overijssels Kanaal van Almelo naar De Haandrik. De veenkolonie Vroomshoop is in de tweede helft van de 19e eeuw ontstaan na de aanleg van het kanaal.

Het dorp zou zijn naam hebben ontleend een heuvel, de 'Vrome Hoop' genaamd, die in de Middeleeuwen een routeaanwijzing vormde voor de monniken van verschillende kloosterorden. Zij waren de enigen die in de wildernis ten oosten van Den Ham een bestaan in afzondering trachtten op te bouwen, onder meer in Sibculo. Op topografische kaarten uit 1850 staan ter hoogte van Vroomshoop de veldnamen Vroomshoopsbelt en Vroomshoopsakker.

- Ga bij de brug RA (links aan de Hammerstraat bevindt zich eetcafé De Gulle Buurman), aan de overkant van het kanaal (rechts brasserie De Aanleg) LA, Schoolstraat.

1. Buiten de bebouwde kom ga je de 1e weg RA, Fortwijk, na ca. 2 km direct na de brug RA langs het houten hek en over het onderhoudspad van het Nieuwe Stroomkanaal.

- Ga bij de brug LA over het fietspad (rechts bushalte Hammerdijk) en meteen RA, Tachtig Bunderweg (een bunder is een oude oppervlaktemaat).

- Steek de N36 over (kijk uit!) en loop RD, ga dan de 1e weg RA, De Vleggedijk. Ga ter hoogte van huisnr. 13 RA over het halfverharde pad.

2. Loop links van het metalen hek onder de stang door en ga LA over de halfverharde weg. Je bevindt je op het terrein van Landal De Vlegge.

Als je naar Paviljoen De Vlegge wilt, ga dan ter hoogte van huisje Patrijs 13 RA door het draaihek.

- Loop aan het eind van de halfverharde weg RD over de asfaltweg. Ga bij het kruispunt LA en het 1e pad RA.

3. Steek het halfverharde pad over en loop RD over het smalle pad. Ga bij de driesprong schuin RA. Zijpaden negeren, ga na de ruime bocht naar links aan het eind RA.

- Steek het mountainbikepad over en ga aan het eind LA. Houd bij de Y-splitsing rechts aan naar een strandje bij een meertje. Ga daar LA omhoog.

- Steek het mountainbikepad over, ga het 1e pad schuin RA, dan schuin LA over het mountainbikepad.

4. Loop aan het eind van het metalen spijlenhek RD onder de metalen stang door, over de vlonder en ga RA over de asfaltweg (De Vleggedijk).

- Ga aan het eind RA langs de Kloosterdijk, bij het kruispunt bij de kerk LA.

Als je nog even RD loopt, vind je rechts na de supermarkt het museum 'Zichtbaar Verleden Sibculo', dat met name de geschiedenis van het voormalige cisterciënzerklooster Galilea Major belicht. Zie bij Kijken.

Aan de provinciale weg bevindt zich bushalte Driesprong: rechts richting Vriezenveen, links richting Hardenberg.

- Loop na de kerk RA over de klinkerweg en meteen schuin LA langs de kloosterput. Daarbij staan een informatiepaneel over het klooster en een verhalenpunt (trappaal).

De put is in 1928 gebouwd in opdracht van textielbaron Van Heek, die op het terrein archeologisch onderzoek heeft laten doen. Waarschijnlijk heeft de oorspronkelijke waterput op deze plek gestaan.

- Houd rechts aan over het smalle pad. Aan de rechterkant zie je het omheinde graf van monnik Gurte Herteweghe van Swolle uit 1501 naast het hekje naar de Kloostertuin.

Deze is in 2016 ingericht binnen de oude fundamenten van het klooster. In de 15e eeuw begonnen de monniken met het afgraven van hoogveen. Het klooster is in 1600 gesloopt. Het is in 1928 opgegraven door een archeologische ploeg van textielbaron Van Heek, de toenmalige eigenaar van het terrein. Daarna zijn de twee uitgegraven kelders weer dichtgegooid. Op de achterkant van het informatiepaneel over de tuin staan foto's van de opgraving.

Het is de bedoeling dat het museum, in een grotere vorm, een nieuwe plek krijgt op het kloosterterrein. Ook komt er een Mariakapel. Een 20 meter hoog stalen silhouet moet verrijzen op de plek waar de kloosterkerk heeft gestaan. Tevens wordt gewerkt aan het plaatsen van grote stenen palen die de omtrek van het klooster zichtbaar maken.

- Loop RD over het grasveld en houd rechts aan. Loop aan het eind van het pad naar de ingang van de begraafplaats, ga daar schuin RA over de halfverharde weg.

- Beneden ga je LA over het fietspad. Ga het 1e asfaltpad RA, steek de drukke (!) weg over en loop RD, Bergweg.

- Na een paar bochten schemert aan de linkerkant een zandafgravingsplas door de bomen. Ga daarna, net na de bocht naar links, schuin LA over het graspad langs het weiland.

5. Graspad scherp naar rechts negeren, ga meteen daarna RA over het smalle pad, aan het eind LA, langs Tatteljee van Harma Cellarius.

- Ga het 1e karrenspoor RA, dan 1e karrenspoor LA. (Verderop links leidt een paadje naar een grotere zandafgravingsplas).

6. Ga na de afsluitboom RA over het karrenspoor. Volg dit met een aantal bochten langs de rand van de Engbertsdijksvenen.

De uitgestrekte veengebieden met hei en vennen zijn een restant van het grote veenmoeras dat ooit het noordoosten van Nederland bedekte. Het ongeveer 1000 hectare grote gebied, waarvan 17 hectare levend hoogveen, wordt beheerd door Staatsbosbeheer en maakt deel uit van het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden, Natura 2000.

Tot in de 19e eeuw bleef de invloed van de mens er beperkt tot het weiden van schapen, het verbouwen van voornamelijk boekweit en kleinschalige turfwinning voor eigen gebruik. Grootschalige vervening heeft plaatsgevonden in de periode 1850-1950, met name door de aanleg van de kanalen en wijken in de periode 1890-1895 vanuit Vriezenveenschewijk. Het huidige karakter van het gebied is daardoor ontstaan.

- Ga aan het eind LA. Het pad maakt een bocht naar rechts en loopt daarna langs weilanden en akkers.

- Ga aan het eind van het pad RA en na de afsluitboom (zie het informatiebordje over adders) LA, een asfaltweg met fietspad.

7. Vlak voor de brug over het Veenkanaal ga je RA, Sluiskade N.Z. Na het viaduct onder de N36 bereik je het dorp Westerhaar-Vriezenveenschewijk.

Westerhaar was oorspronkelijk een verzameling losse boerderijen. De boeren maakten gebruik van gepachte grond van het klooster in Sibculo. De naam is ontstaan uit een verbastering van 'ten westen van de haar'. Het klooster in Sibculo was namelijk gebouwd op een zandheuvel die men in die tijd ook wel een 'haar' noemde.

De naam Vriezenveenschewijk betekent wijk aan de kant van Vriezenveen. Voor de grootschalige vervening van de Engbertsdijksvenen vanaf 1890 werden kanalen (wijken) en zijwijken (in totaal ongeveer 25 stuks) gegraven. Arbeiders kwamen voornamelijk uit Drenthe en Friesland, waar de vervening aan het eind van de 19de eeuw over zijn hoogtepunt heen raakte.

Beide plaatsen zijn pas in de loop der tijd aan elkaar gegroeid, mede omdat de Hervormde kerk in 1920 tussen beide dorpen in werd gebouwd. In 1962 werd voor de gezamenlijke plaatsnaam Westerhaar-Vriezenveenschewijk gekozen.

- Loop na het bruggetje (over het Nieuwe Stroomkanaal) over het klinkerpad tussen de parkeerplaatsen.

Je loopt langs het informatiepaneel over het schaalmodel van de voormalige ophaalbrug. Rechts Cafeteria-restaurant De Sluus, aan het eind links Café Holthuis, Chinees restaurant Ni Hao en bushalte De Sluis.

- Blijf RD lopen met het kanaal aan je linkerhand, Industrieweg. De klinkerweg gaat na een houten hek over in een graspad.

Het Veenkanaal werd tussen 1890 en 1907 aangelegd om de omliggende veengebieden te ontginnen. In het eerste deel van de 20e eeuw werd het veelvuldig gebruikt voor de scheepvaart, met 5714 schepen in 1918. Vanaf de jaren '50 nam dat aantal langzaam af, met 5 schepen in 1965. Op 1 juli 1971 werd het kanaal gesloten voor de scheepvaart. Het vervult nog een belangrijke rol in de waterhuishouding.

- Na een tweede hek volgt een stukje klinkerweg, en na nog een hek weer graspad. Blijf RD lopen langs twee hekken bij een betonnen brug.

8. Ter hoogte van een gemaal aan de linkerkant van het kanaal ga je RA langs de linkerkant van een weiland, met een waterloop aan je linkerhand.

- Loop bij de dam RD over het smalle pad langs een akker, ga aan het eind LA over de klinkerstraat (Nieuwstraat).

- Ga aan het eind LA (Brugstraat) en al gauw RA over de klapbrug over het Overijssels Kanaal van Almelo naar De Haandrik.

Als je naar de horeca in Kulturhus 't Trefpunt wilt, ga dan meteen LA, Gerhard Nijlandstraat.

- Loop RD over de Spoorstraat langs café-biljart 't Vossenhol naar het station (links richting Almelo, rechts richting Vroomshoop-Hardenberg).

Praktische informatie

Landelijk gebied, bos, veengebied, kanalen. 40% onverhard

Kijken

Museum Zichtbaar Verleden Sibculo, Kloosterdijk 178b, 0523-2409998, kloostersibculo.nl
Tatteljee van HarmaCellarius, Bergweg 21, Sibculo, 0523-242155, harmacellarius.nl
Keramiek, beelden enz. Indien aanwezig vrij toegankelijk

Eten en drinken

Eetcafé De Gulle Buurman met ijssalon, Hammerstraat 2, Vroomshoop, 0546-841166, degullebuurman.nl

Brasserie De Aanleg, Tonnendijk 2, Vroomshoop, 0546-767532, brasseriedeaanleg.nl

Paviljoen De Vlegge, Sibculo, 06 40103976, paviljoendevlegge.nl

Museum Zichtbaar Verleden Sibculo, zie bij 'Kijken'

Cafeteria-restaurant De Sluus, Sluiskade Noordzijde 1, Westerhaar-Vriezenveensewijk, 0546-658337

Café Holthuis, Hoofdweg 79, Westerhaar-Vriezenveensewijk, 0546-659293

Chinees restaurant Ni Hao, Hoofdweg 74, Westerhaar-Vriezenveensewijk, 0546-658329, facebook.com/NiHaoWesterhaar

Kulturhus 't Trefpunt, Gerhard Nijlandstraat 2A, Daarlerveen, 0546-643904, trefpuntdaarlerveen.nl

Café-biljart 't Vossenhol, Spoorstraat 7, Daarlerveen, 0546-642919

Overnachten

BenB Huize Salland, Tonnendijk 96, Vroomshoop, 06 45274280,
bedandbreakfasthuizenalland.nl

BenB De Johanneshoeve, Dalweg 39, Westerhaar-Vriezenveensewijk, 0546-659115,
dejohanneshoeve.nl

BenB De Wieke, Grintweg 18A, Westerhaar-Vriezenveensewijk, 0546-646602,
bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast-nl/westerhaar-vriezenveensewijk/de-wieke/57748/

Openbaar vervoer

Streekbus 81 Almelo-Ommen, halte Vroomshoop Hammerdijk. Niet in het weekend!

Streekbus 80 Almelo-Hardenberg, haltes Sibculo Driesprong en Westerhaar-Vriezenveensewijk De Sluis. Niet in het weekend!

Regiotaxi Twente: 0900-1814, regiotaxitwente.nl. Minstens 1 uur van tevoren reserveren!

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/wandelsporen-vroomshoop---daarlerveen/18172/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

